

लोकशाही दिनी सादर केल्या जाणाऱ्या
तक्रारींच्या निवारणाबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: मंलोदि २०१४/प्र.क्र.४४/म-८

३२ वा मजला, सेंटर १ इमारत, जागतिक व्यापार केंद्र
कफ परेड, मुंबई ४०० ००५
तारीख: १२ मार्च, २०१४.

वाचा:

- १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: प्रसुधा २०११/प्र.क्र.१८९/११/१८-अ, दि. २६ सप्टेंबर, २०१२.
- २) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: प्रसुधा १६१३/६२८/प्र.क्र.१९४/१३/१८-अ, दि. १६ जानेवारी, २०१४

परिपत्रक

सर्वसामान्य जनतेकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारी/अडचणी यांची न्याय व तत्परतेने शासकीय यंत्रणेकडून सोडवणूक करण्यासाठी एक प्रभावी उपाययोजना म्हणून “लोकशाही दिन” जिल्हाधिकारी, महानगरपालिका आयुक्त, विभागीय आयुक्त आणि मंत्रालय स्तरावर राबविण्यात येत असतो. याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ व २ च्या परिपत्रकान्वये अंमलबजावणीबाबतचे एकत्रित आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

२. “लोकशाही दिन” हा ताळुका स्तरावर प्रत्येक महिन्याच्या तिसऱ्या सोमवारी, जिल्हाधिकारी/महानगरपालिका आयुक्त स्तरावर प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या सोमवारी, विभागीय आयुक्त स्तरावर प्रत्येक महिन्याच्या दुसऱ्या सोमवारी तर मंत्रालयीन स्तरावर प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या सोमवारी ठरविण्यात आला असून या दिवशी सार्वजनिक सुट्टी असल्यास, त्यानंतर येणारा कामकाजाचा दिवस लोकशाही दिन म्हणून पाळण्यात येतो.

३. लोकशाही दिनारोजी सर्व सामान्य नागरीक त्यांच्या विविध तक्रारी शासनाकडे सादर करत असून त्यावर न्याय मिळण्याची अपेक्षा करीत असतो. या दिनारोजी संबंधित तक्रारदाराच्या अर्जावर सुनावणी घेऊन योग्य ते निर्देश संबंधित अधिकाऱ्यांना देऊन तक्रारदाराचा अर्ज त्वरीत निकाली काढणे अपेक्षित असते. असे असतांनाही विविध तक्रार अर्जाद्वारे त्यांना या लोकशाही दिनाच्या माध्यमातून

न्याय मिळत नसल्याच्या तक्रारी शासनास प्राप्त होत असतात. लोकशाही दिन हा महसूल विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या अधिपत्याखाली आयोजित करण्यात येत असतो. त्यामुळे महसूल विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी याबाबत अधिक दक्षता घेणे अपेक्षित आहे.

४. सामान्य प्रशासन विभागाकडून याबाबत वेळोवेळी परिपत्रके निर्गमित करून लोकशाही दिनाबाबत योग्य त्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. या सूचनांचे अनुपालन करण्यात यावे. सदर परिपत्रके महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध आहेत. लोकशाही दिनाचे महत्व लक्षात घेऊन त्यामध्ये समाविष्ट केल्या जाणाऱ्या तक्रार अर्जावर तात्काळ कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सामान्य प्रशासन विभागास विहित कालमर्यादेत पाठविण्यात यावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०३१८१५४५००८२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र बेंगळे)
शासनाचे उप सचिव

प्रत,

१. सर्व विभागीय आयुक्त
२. सर्व जिल्हाधिकारी/सर्व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी/ सर्व सहायक जिल्हाधिकारी/ सर्व तहसिलदार
३. सर्व सह सचिव/उप सचिव, महसूल व वन विभाग, ३२ वा मजला, सेंटर १ इमारत, जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई ०४.
४. मा.अ.मु.स. (महसूल) यांचे वि.का.अ., मंत्रालय, मुंबई ३२.
५. निवडनस्ती म-८.